HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

3 octombrie 2013 *

„Recurs — Marcă comunitară — Regulamentul (CE) nr. 40/94 — Articolul 74 alineatul (2) — Regulamentul (CE) nr. 2868/95 — Norma 50 alineatul (1) primul și al treilea paragraf — Opoziție a titularului unei mărci anterioare — Existența mărcii — Probe prezentate în susținerea opoziției după expirarea termenului stabilit în acest scop — Neluare în considerare — Putere de apreciere a camerei de recurs — Dispoziție contrară — Împrejurări care se opun luării în considerare a unor probe noi sau suplimentare”

În cauza C-121/12 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție, introdus la 28 februarie 2012,

Bernhard Rintisch, cu domiciliul în Bottrop (Germania), reprezentat de A. Dreyer, Rechtsanwalt,

recurent,

celelalte părți în proces fiind:

Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), reprezentat de G. Schneider, în calitate de agent,

pârât în primă instanță,

Valfleuri Pâtes alimentaires SA, cu sediul în Wittenheim (Franța), reprezentată de F. Baujoin, avocate,

intervenientă în primă instanță,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul L. Bay Larsen (raportor), președinte de cameră, domnii J. Malenovský, U. Lõhmus și M. Safjan și doamna A. Prechal, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 16 mai 2013,

* Limba de procedură: engleza.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, domnul Rintisch solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 16 decembrie 2011, Rintisch/OAPI – Valfleuri Pâtes alimentaires (PROTIVITAL) (T-109/09, denumită în continuare „hotărârea atacată”), prin care acesta a respins acțiunea având ca obiect anularea Deciziei Camerei a patra de recurs a Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI) din 21 ianuarie 2009 (cauza R 1660/2007-4) (denumită în continuare „decizia în litigiu”), privind o procedură de opoziție între recurent și Valfleuri Pâtes alimentaires SA (denumită în continuare „Valfleuri”).

Cadrul juridic

2 Regulamentul (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146) a fost abrogat și înlocuit de Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca comunitară (JO L 78, p. 1), care a intrat în vigoare la 13 aprilie 2009. Cu toate acestea, având în vedere data faptelor, în prezentul litigiu rămâne aplicabil Regulamentul nr. 40/94.

3 Modalitățile de punere în aplicare a Regulamentului nr. 40/94 sunt stabilite de Regulamentul (CE) nr. 2868/95 al Comisiei din 13 decembrie 1995 (JO L 303, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 189), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1041/2005 al Comisiei din 29 iunie 2005 (JO L 172, p. 4, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 71, denumit în continuare „regulamentul de punere în aplicare”).

Regulamentul nr. 40/94

4 Articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 prevede că „Oficiul poate să nu ia în considerare faptele pe care părțile nu le-au invocat sau dovezile pe care nu le-au furnizat în timp util”.

Regulamentul de punere în aplicare

5 Norma 19 din regulamentul de punere în aplicare prevede:

„(1) Oficiul oferă persoanei care a formulat opoziția posibilitatea de a prezenta faptele, dovezile și argumentele în sprijinul opoziției sale sau de a completa orice fapte, dovezi sau argumente deja prezentate în temeiul normei 15 alineatul (3), într-un termen pe care îl stabilește și care trebuie să fie de cel puțin două luni de la data la care se consideră că procedurile de opoziție încep în conformitate cu norma 18 alineatul (1).

(2) În termenul menționat la alineatul (1), persoana care a formulat opoziția depune, de asemenea, dovada existenței, a valabilității și a domeniului de protecție a mărcii sale anterioare sau a dreptului său anterior, precum și dovada care atestă dreptul său de a depune o opoziție. În special, persoana care a formulat opoziția furnizează următoarele dovezi:

(a) în cazul în care opoziția se bazează pe o marcă ce nu este o marcă comunitară, dovada depunerii sau a înregistrării sale, prin prezentarea:

[…]

(ii) în cazul în care marca este înregistrată, a unei copii a certificatului relevant de înregistrare și, după caz, a celui mai recent certificat de reînnoire care arată că termenul de protecție a mărcii se prelungește dincolo de termenul prevăzut la alineatul (1) și orice prelungire a acestuia sau a unui document echivalent care provine de la administrația la care a fost înregistrată marca;

[…]

(3) Informațiile și dovezile menționate la alineatele (1) și (2) trebuie să fie în limba de procedură sau trebuie să fie însoțite de o traducere. Traducerea este prezentată în termenul specificat pentru depunerea documentului original.

(4) Oficiul nu ține seama de prezentările sau documentele scrise sau de părți ale acestora care nu au fost prezentate sau care nu au fost traduse în limba de procedură, în termenul stabilit de Oficiu."

6 Norma 20 din acest regulament, intitulată „Examinarea opoziției", prevede la alineatul (1):

„În cazul în care, până la expirarea termenului menționat la norma 19 alineatul (1), persoana care a formulat opoziția nu a dovedit existența, valabilitatea și domeniul de protecție a mărcii sale anterioare sau ale dreptului său anterior, precum și dreptul de a depune o opoziție, opoziția este respinsă ca fiind nefondată."

7 Norma 50 din regulamentul menționat, intitulată „Examinarea căii de atac", prevede la alineatul (1):

„Cu excepția cazului în care se prevede altfel, dispozițiile privind procedurile derulate în fața autorității care a pronunțat hotărârea [a se citi «decizia»] atacată se aplică *mutatis mutandis* procedurii căii de atac.

[…]

În cazul în care recursul [a se citi «calea de atac»] este îndreptat[ă] împotriva unei hotărâri [a se citi «decizii»] a unei divizii de opoziție, camera își limitează examinarea recursului [a se citi «căii de atac»] la faptele și probele prezentate în termenele stabilite sau specificate de divizia de opoziție, în conformitate cu [R]egulament[ul] [nr. 40/94] și cu prezentele norme, cu excepția cazului în care camera consideră că ar trebui să se țină seama de fapte și probe noi sau suplimentare în temeiul articolului 74 alineatul (2) din [respectivul] regulament."

Regulamentul nr. 1041/2005

8 Considerentul (7) al Regulamentului nr. 1041/2005 are următorul cuprins:

„Dispozițiile privind procedura de opoziție ar trebui reîncadrate complet astfel încât să specifice cerințele de admisibilitate, să precizeze clar consecințele juridice ale neregulilor și să prezinte dispozițiile în ordinea cronologică a procedurilor."

Istoricul cauzei

9 Istoricul cauzei a fost descris de Tribunal la punctele 1-16 din hotărârea atacată după cum urmează:

„1 La 6 ianuarie 2006, [Valfleuri] a formulat o cerere de înregistrare a unei mărci comunitare la [OAPI] în temeiul Regulamentului […] nr. 40/94 […]

2 Marca a cărei înregistrare a fost solicitată este semnul verbal PROTIVITAL.

3 Produsele pentru care a fost solicitată înregistrarea fac parte, printre altele, din clasele 5, 29 și 32 în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, cu revizuirile și modificările ulterioare […]

[…]

5 La 24 octombrie 2006, […] domnul […] Rintisch […] a formulat opoziție în temeiul articolului 42 din Regulamentul nr. 40/94 […] la înregistrarea mărcii solicitate pentru produsele menționate la punctul 3 de mai sus.

6 Opoziția s-a întemeiat pe următoarele drepturi anterioare:

— marca germană verbală PROTIPLUS, depusă la 4 decembrie 1995 și înregistrată la 20 mai 1996 cu numărul 39549559, care desemnează produse din clasele 29 și 32;

— marca germană verbală PROTI, depusă la 22 ianuarie 1997 și înregistrată la 3 martie 1997 cu numărul 39702429, care desemnează produse din clasele 29 și 32;

— marca germană figurativă […] depusă la 24 februarie 1996 și înregistrată la 5 martie 1997 cu numărul 39608644, care desemnează produse din clasele 29 și 32 […]

[…]

8 La 16 ianuarie 2007, [domnul Rintisch] a transmis OAPI, în special pentru a dovedi existența și valabilitatea mărcilor anterioare menționate la punctul 6 de mai sus, în primul rând, certificate de înregistrare eliberate de Deutsches Patent- und Markenamt (Oficiul german pentru brevete și mărci), care datează din martie 1996, din octombrie 1996 și, respectiv, din martie 1997, și, în al doilea rând, extrase din registrul online al Deutsches Patent- und Markenamt datate 8 ianuarie 2007, pe care figurează, pentru fiecare dintre mărcile anterioare, la rubrica «Letzter Verfahrensstand» (ultima etapă procedurală), inscripția «Marke eingetragen» (mărci înregistrate) și, în cazul mărcilor anterioare nr. 39549559 și nr. 39608644, la rubrica «Verlängerungsdatum» (data reînnoirii), date din anul 2006. O traducere în limba de procedură a fost prezentată numai pentru certificatul de înregistrare a fiecăreia dintre mărcile anterioare.

9 La 23 ianuarie 2007, OAPI i-a comunicat [domnului Rintisch] […] data deschiderii etapei contradictorii a procedurii de opoziție. În această comunicare, OAPI i-a indicat [domnului Rintisch] că prezentarea unui certificat de reînnoire era necesară în ceea ce privește mărcile a căror înregistrare se efectuase cu mai mult de 10 ani în urmă. De asemenea, acesta a arătat că existența și valabilitatea mărcilor anterioare invocate în susținerea opoziției trebuiau demonstrate prin documente oficiale traduse în limba de procedură. În acest scop, OAPI a stabilit un termen pentru prezentare care expira la 4 iunie 2007. În sfârșit, OAPI l-a avertizat pe [domnul Rintisch] că, în cazul neprezentării în termenul impus a probelor privind existența și valabilitatea mărcilor anterioare, opoziția ar fi respinsă fără o examinare pe fond, în conformitate cu norma 20 alineatul (1) din regulamentul [de punere în aplicare].

10 La 11 septembrie 2007, OAPI i-a comunicat [domnului Rintisch] constatarea potrivit căreia acesta din urmă nu dovedise, în termenul stabilit, existența și valabilitatea mărcilor anterioare. OAPI l-a informat de asemenea pe [domnul Rintisch] că nicio observație suplimentară nu mai putea fi prezentată și că urma să adopte decizia cu privire la opoziție pe baza probelor de care dispunea la acel moment.

11 La 19 septembrie 2007, divizia de opoziție a respins opoziția pentru motivul că [domnul Rintisch] nu dovedise, în termenul stabilit, existența și valabilitatea mărcilor anterioare invocate în susținerea opoziției. Mai întâi, divizia de opoziție a considerat că, deși se putea constata, pe baza certificatelor transmise OAPI la 16 ianuarie 2007, că mărcile anterioare făcuseră obiectul unei înregistrări în 1995, în 1996 și, respectiv, în 1997, acest lucru nu era suficient pentru a le dovedi valabilitatea la 4 iunie 2007 […]. În plus, divizia de opoziție a apreciat că, în conformitate cu norma 19 alineatul (4) din regulamentul [de punere în aplicare], extrasele din registrul online, datate 8 ianuarie 2007, nu puteau fi luate în considerare pentru a dovedi reînnoirea mărcilor anterioare întrucât nu fuseseră traduse în limba de procedură.

12 La 23 octombrie 2007, [domnul Rintisch] a formulat o cale de atac în fața OAPI împotriva deciziei diviziei de opoziție, în temeiul articolelor 57-62 din Regulamentul nr. 40/94 […]. În cadrul acesteia, [domnul Rintisch] a solicitat camerei de recurs să refuze înregistrarea mărcii solicitate în temeiul existenței unui risc de confuzie. În acest scop, a anexat la memoriul în care era expusă motivarea căii de atac, pentru fiecare dintre mărcile anterioare, un extras din registrul online și o declarație a Deutsches Patent- und Markenamt, însoțite de o traducere a acesteia din urmă în limba de procedură. Declarația indica faptul că, la o dată anterioară prezentării actului de opoziție, respectivele mărci anterioare făcuseră obiectul unei reînnoiri până în 2015, în 2016 și, respectiv, în 2017.

13 Prin [decizia în litigiu], Camera a patra de recurs a OAPI a respins calea de atac fără a examina pe fond opoziția. Aceasta a apreciat că divizia de opoziție concluzionase în mod întemeiat că persoana care a formulat calea de atac nu dovedise în mod corespunzător, în termenele stabilite, existența și valabilitatea mărcilor anterioare invocate în susținerea opoziției.

14 În special, camera de recurs, pe de o parte, a considerat că certificatele de înregistrare transmise OAPI la 16 ianuarie 2007 nu erau suficiente pentru a dovedi că mărcile anterioare erau încă în vigoare la data la care a fost formulată opoziția. Pe de altă parte, aceasta a apreciat că lipsa traducerii extraselor din registrul online datate 8 ianuarie 2007 constituia un motiv suficient în sine pentru a refuza luarea lor în considerare.

15 Aceasta a considerat de asemenea că documentele anexate la 23 octombrie 2007 la memoriul în care era expusă motivarea căii de atac nu puteau fi luate în considerare pentru motivul că fuseseră prezentate după 4 iunie 2007, data expirării termenului stabilit de OAPI.

16 În sfârșit, potrivit camerei de recurs, nici divizia de opoziție, nici ea însăși nu dispuneau de o marjă de apreciere întemeiată pe articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 […] în luarea în considerare a documentelor care nu fuseseră prezentate înainte de expirarea termenului stabilit de OAPI, în lumina normei 20 alineatul (1) din regulamentul [de punere în aplicare], care impune în mod expres respingerea căii de atac în cazul prezentării tardive a documentelor probatorii. Camera de recurs a adăugat că, în orice caz, chiar dacă trebuia să se considere că beneficia de puterea de apreciere pentru a accepta sau a nu accepta documente prezentate tardiv în fața diviziei de opoziție, aceasta ar fi exercitat-o în defavoarea [domnului Rintisch] […]”

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

10 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 17 martie 2009, domnul Rintisch a formulat o acțiune având ca obiect anularea deciziei în litigiu.

11 În susținerea acțiunii, acesta a invocat trei motive, dintre care numai al doilea face obiectul prezentului recurs. Motivul menționat se întemeia pe o încălcare de către camera de recurs a articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, precum și pe un abuz de putere.

12 După ce a amintit, la punctele 31 și 32 din hotărârea atacată, cu trimitere la Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul (C-29/05 P, Rep., p. I-2213, punctul 42), că din articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 rezultă că, de regulă și cu excepția dispozițiilor contrare, prezentarea faptelor și a probelor de către părți rămâne posibilă după expirarea termenelor prevăzute pentru o astfel de prezentare în temeiul dispozițiilor regulamentului respectiv și că nu există nicio interdicție în privința OAPI de a ține seama de fapte și de probe astfel invocate sau prezentate tardiv, Tribunalul a respins primul aspect al motivului invocat astfel de domnul Rintisch, statuând în esență următoarele, la punctele 33-42 din hotărârea atacată:

„33 […] [P]osibilitatea părților la procedura aflată pe rolul OAPI de a prezenta fapte și dovezi după expirarea termenelor stabilite în acest scop depinde de condiția de a nu exista dispoziții contrare. […]

34 În speță, camera de recurs a considerat […] că exista o dispoziție expresă contrară în temeiul căreia, conform jurisprudenței, respingerea opoziției era imperativă, iar nu pur și simplu o opțiune aflată la discreția OAPI. În opinia sa, norma 20 alineatul (1) din Regulamentul [de punere în aplicare], aplicabilă în procedura aflată pe rolul acesteia în temeiul normei 50 alineatul (1) din același regulament, se opunea exercitării puterii discreționare prevăzute la articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94.

[…]

37 Din coroborarea [normei 20 alineatul (1) și a normei 50 alineatul (1) primul și al treilea paragraf din Regulamentul de punere în aplicare] rezultă că, în lipsa unei dispoziții contrare, camera de recurs este obligată să aplice norma 20 alineatul (1) din regulamentul [de punere în aplicare] în cadrul procedurii aflate pe rolul acesteia și, ca urmare a acestui fapt, să considere că prezentarea de probe menite să dovedească existența, valabilitatea și domeniul de protecție a mărcii anterioare dincolo de expirarea termenului stabilit în acest scop de OAPI determină respingerea opoziției, fără a avea o putere de apreciere în această privință […]

38 [Domnul Rintisch] susține că norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf *in fine* din regulamentul [de punere în aplicare] și în special trimiterea care este prevăzută în cadrul acestei norme la articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 corespunde tocmai dispoziției contrare care se opune, în orice caz, aplicării normei 20 alineatul (1) din același regulament procedurilor din fața camerei de recurs. Acest argument nu poate fi însă reținut.

39 Trebuie arătat de la bun început că, întrucât opoziția a fost formulată la 24 octombrie 2006, versiunea regulamentului [de punere în aplicare] aplicabilă în speță este cea în vigoare după modificarea efectuată de Regulamentul […] nr. 1041/2005 […]. Mai precis, potrivit considerentului (7) al acestui din urmă regulament, una dintre finalitățile modificării menționate era aceea de a reîncadra complet dispozițiile privind procedura de opoziție pentru a clarifica, printre alte aspecte, consecințele juridice care decurg din neregulile procedurale.

40 Or, a admite interpretarea susținută de [domnul Rintisch] ar avea drept consecință, pe lângă riscul de a aplica dispozițiilor în cauză un raționament circular, limitarea semnificativă a domeniului de aplicare al normei 20 alineatul (1) din regulamentul [de punere în aplicare], cu modificările ulterioare.

41 Astfel, dacă dovezile existenței, valabilității și domeniului de protecție a unei mărci anterioare care, conform noului mod de redactare a normei 20 alineatul (1) din regulamentul [de punere în aplicare], aplicabil în speță, nu pot fi luate în considerare de divizia de opoziție atunci când sunt prezentate tardiv ar putea fi totuși luate în considerare în fața camerei de recurs în temeiul

puterii discreționare potrivit articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, consecința juridică prevăzută în mod expres de Regulamentul nr. 1041/2005 pentru acest tip de nereguli, și anume respingerea opoziției, ar putea fi, în anumite cazuri, lipsită de efect util.

42 Trebuie să se considere, așadar, că respectiva cameră de recurs nu a săvârșit nicio eroare apreciind că, în împrejurările din speță, exista o dispoziție care se opunea luării în considerare a elementelor prezentate tardiv de către [domnul Rintisch] în fața OAPI și că, prin urmare, camera de recurs nu dispunea de nicio marjă de apreciere în temeiul articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94."

13 Tribunalul a respins ulterior al doilea aspect al primului motiv întrucât:

„48 […] [Î]n ceea ce privește pretinsul abuz de putere al camerei de recurs, trebuie să se constate că cererea introductivă nu îndeplinea cerințele minime de admisibilitate prevăzute la articolul 21 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și la articolul 44 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură al Tribunalului pentru ca o obiecție să fie admisibilă […]. Mai precis, în prezenta cauză, obiecția reclamantului, astfel cum a fost prezentată în cererea introductivă, nu conține nicio argumentație menită să demonstreze prin ce ar fi abuzat camera de recurs de puterea sa. În consecință, această obiecție trebuie declarată inadmisibilă."

14 Întrucât a respins și celelalte motive invocate de domnul Rintisch în susținerea acțiunii formulate, Tribunalul a respins acțiunea.

Concluziile părților în fața Curții

15 Prin recursul formulat, domnul Rintisch solicită Curții anularea hotărârii atacate și obligarea OAPI la plata cheltuielilor de judecată.

16 OAPI și Valfleuri solicită respingerea recursului și obligarea domnului Rintisch la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

17 În susținerea recursului, recurentul invocă două motive, întemeiate pe o încălcare a articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 și, respectiv, pe un abuz de putere al camerei de recurs.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94

Argumentele părților

18 Domnul Rintisch susține că Tribunalul a interpretat în mod eronat articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 și norma 50 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare.

19 Acesta arată astfel că Tribunalul a neglijat norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din acest din urmă regulament, deși aceasta este o dispoziție specială pentru examinarea căilor de atac ce prevede în mod expres aplicarea articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 și care conferă, așadar, camerei de recurs o putere de apreciere pentru a stabili dacă trebuie sau nu trebuie luate în considerare fapte sau probe noi ori suplimentare. În plus, Tribunalul ar fi omis, în mod eronat, să stabilească o distincție între faptele noi și prezentarea tardivă de fapte și de probe noi sau suplimentare în sensul normei 50 alineatul (1) al treilea paragraf din regulamentul de punere în aplicare.

20 OAPI contestă interpretarea dispozițiilor pertinente propuse de recurent. Acesta apreciază că Tribunalul a constatat în mod corect că norma 20 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare trebuie considerată o dispoziție contrară în sensul Hotărârii OAPI/Kaul, citată anterior, întrucât este vorba despre o dispoziție imperativă care introduce un termen de natură peremptorie.

21 Valfleuri consideră că norma 19 alineatul (4) și norma 20 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare sunt dispoziții exprese și imperative care exclud orice posibilitate a OAPI de a prelungi termenul stabilit în favoarea persoanei care a formulat opoziția pentru a dovedi existența și valabilitatea mărcilor anterioare. În consecință, OAPI nu ar dispune, în situația în cauză, de marja de apreciere de care beneficiază în temeiul articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94.

Aprecierea Curții

22 Articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 prevede că OAPI poate să nu ia în considerare faptele pe care părțile nu le-au invocat sau dovezile pe care nu le-au furnizat în timp util.

23 Astfel cum a statuat Curtea, din modul de redactare a acestei dispoziții rezultă că, de regulă și cu excepția unei dispoziții contrare, prezentarea faptelor și a probelor de către părți rămâne posibilă după expirarea termenelor prevăzute pentru o astfel de prezentare în temeiul dispozițiilor Regulamentului nr. 40/94 și că nu există nicio interdicție în privința OAPI de a ține seama de fapte și de probe astfel invocate sau prezentate tardiv (Hotărârea OAPI/Kaul, citată anterior, punctul 42, și Hotărârea din 18 iulie 2013, New Yorker SHK Jeans/OAPI, C-621/11 P, punctul 22).

24 Prin aceea că precizează că acesta din urmă „poate” să hotărască, într-o asemenea situație, să nu țină seama de respectivele dovezi, dispoziția menționată învestește OAPI cu o largă putere de apreciere în a hotărî, motivându-și decizia sub acest aspect, dacă este sau nu este necesar să le ia în considerare (Hotărârile OAPI/Kaul, punctul 43, și New Yorker SHK Jeans/OAPI, punctul 23, citate anterior).

25 Întrucât primul motiv invocat de recurent privește numai puterea de apreciere de care ar dispune, în opinia sa, camera de recurs a OAPI, pentru a stabili dacă există o dispoziție contrară care poate exclude o astfel de putere, raportarea trebuie să se facă la normele care reglementează procedura căii de atac.

26 În această privință, norma 50 alineatul (1) primul paragraf din regulamentul de punere în aplicare prevede că, cu excepția cazului în care se prevede altfel, dispozițiile privind procedurile derulate în fața organului care a pronunțat decizia atacată se aplică *mutatis mutandis* procedurii căii de atac.

27 Tribunalul a apreciat, la punctul 37 din hotărârea atacată, că din această dispoziție reieșea obligația camerei de recurs de a aplica norma 20 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare și, ca urmare a acestui fapt, de a considera că prezentarea de probe menite să dovedească existența, valabilitatea și domeniul de protecție a mărcii anterioară după expirarea termenului stabilit în acest scop de OAPI determină respingerea opoziției, camera de recurs neavând nicio putere de apreciere în această privință.

28 Or, procedând astfel, Tribunalul a reținut o interpretare eronată a normei 50 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare, care încalcă sfera de aplicare a celui de al treilea paragraf al acestei dispoziții.

29 Astfel, dacă primul paragraf al dispoziției menționate instituie principiul potrivit căruia dispozițiile referitoare la procedurile derulate în fața organului care a pronunțat decizia atacată sunt aplicabile *mutatis mutandis* procedurii căii de atac, al treilea paragraf al aceleiași dispoziții constituie o normă

specială, care derogă de la acest principiu. Această normă specială este proprie procedurii căii de atac împotriva deciziei diviziei de opoziție și precizează regimul, în fața camerei de recurs, al faptelor și al probelor prezentate după expirarea termenelor stabilite sau precizate în primă instanță.

30 Norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din regulamentul de punere în aplicare trebuie, așadar, aplicată cu privire la acest aspect special al procedurii căii de atac împotriva deciziei diviziei de opoziție în locul dispozițiilor privind procedura în fața diviziei respective, printre care figurează norma 20 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare.

31 Trebuie subliniat aici că această normă specială a fost introdusă în regulamentul de punere în aplicare cu ocazia modificării sale prin Regulamentul nr. 1041/2005, care, potrivit considerentului (7) al acestuia, urmărește în special să clarifice consecințele juridice care decurg din neregulile procedurale intervenite în cursul procedurilor de opoziție. Această constatare confirmă că efectele asociate, în fața camerei de recurs, întârzierii intervenite în administrarea probei în fața diviziei de opoziție trebuie stabilite în temeiul respectivei norme.

32 Or, potrivit normei 50 alineatul (1) al treilea paragraf din regulamentul de punere în aplicare, atunci când calea de atac este îndreptată împotriva unei decizii a unei divizii de opoziție, camera de recurs limitează examinarea căii de atac la faptele și la probele prezentate în termenele stabilite sau specificate de divizia de opoziție, cu excepția cazului în care consideră că trebuie să se țină seama de fapte și de probe noi sau suplimentare în temeiul articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94.

33 Regulamentul de punere în aplicare prevede, așadar, în mod expres că, la momentul examinării unei căi de atac îndreptate împotriva unei decizii a unei divizii de opoziție, camera de recurs dispune de puterea de apreciere care rezultă din norma 50 alineatul (1) al treilea paragraf din regulamentul de punere în aplicare și din articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 pentru a decide dacă trebuie sau nu trebuie luate în considerare fapte și probe noi sau suplimentare care nu au fost prezentate în termenele stabilite sau specificate de divizia de opoziție.

34 În consecință, prin faptul că a statuat, la punctul 42 din hotărârea atacată, că norma 20 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare constituia o dispoziție contrară care se opunea luării în considerare de către camera de recurs a elementelor prezentate tardiv de recurent în fața OAPI, cu consecința că această cameră nu dispunea de nicio marjă de apreciere întemeiată pe articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 pentru a lua în considerare aceste elemente, hotărârea Tribunalului a fost afectată de o eroare de drept.

35 Cu toate acestea, trebuie amintit că, în ipoteza în care motivarea unei hotărâri a Tribunalului relevă o încălcare a dreptului Uniunii, însă dispozitivul acesteia apare ca fiind întemeiat pentru alte motive de drept, recursul trebuie respins (Hotărârea din 13 iulie 2000, Salzgitter/Comisia, C-210/98 P, Rec., p. I-5843, punctul 58, și Hotărârea din 29 martie 2011, ThyssenKrupp Nirosta/Comisia, C-352/09 P, Rep., p. I-2359, punctul 136).

36 Or, din considerațiile care figurează la punctul 34 din prezenta hotărâre reiese că, prin faptul că a constatat, la punctele 38-40 din decizia în litigiu, că din norma 20 alineatul (1) din regulamentul de punere în aplicare rezulta că aceasta nu dispunea de o putere de apreciere pentru a decide dacă trebuie sau nu trebuie luate în considerare probe prezentate tardiv cu privire la existența, la valabilitatea și la domeniul de protecție a mărcii anterioare, camera de recurs a săvârșit o eroare de drept.

37 Trebuie arătat însă că, la punctul 42 din decizia în litigiu, camera de recurs a indicat că, dacă s-ar fi declarat că aceasta dispunea de o putere de apreciere pentru a decide dacă trebuie sau nu trebuie luate în seamă probe prezentate tardiv, aceasta ar exercita-o în defavoarea persoanei care a formulat opoziția. Camera de recurs a expus în continuare, la punctele 43-46 din decizia menționată, motivele care justificau această concluzie.

38 Motivele menționate, reținute cu titlu subsidiar de camera de recurs pentru a refuza luarea în considerare a probelor prezentate tardiv de domnul Rintisch, sunt de natură să remedieze viciul care afectează decizia în litigiu numai dacă permit să se considere că respectiva cameră de recurs și-a exercitat în mod efectiv puterea de apreciere de care beneficiază în temeiul articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 pentru a decide, motivat și ținând seama în mod corespunzător de toate împrejurările pertinente, dacă trebuiau sau nu trebuiau luate în seamă probele prezentate tardiv în fața acesteia pentru a adopta decizia care i se solicita (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 septembrie 2013, Centrotherm Systemtechnik/OAPI și centrotherm Clean Solutions, C-610/11 P, punctul 110).

39 În această privință, trebuie amintit că Curtea a statuat în special că, atunci când este în situația de a se pronunța în cadrul unei proceduri de opoziție, luarea în considerare de către OAPI a unor fapte sau probe prezentate tardiv se poate justifica în special în cazul în care acesta consideră că, pe de o parte, elementele invocate tardiv sunt, la prima vedere, de natură a avea o reală pertinență în ceea ce privește soluționarea opoziției cu care este sesizat și, pe de altă parte, stadiul procedurii în care are loc această prezentare tardivă și circumstanțele care o încadrează nu se opun acestei luări în considerare (Hotărârile OAPI/Kaul, punctul 44, și Centrotherm Systemtechnik/OAPI și centrotherm Clean Solutions, punctul 113, citate anterior).

40 În speță, întrucât domnul Rintisch și-a întemeiat opoziția în special pe trei mărci germane înregistrate, probele existenței, valabilității și domeniului de protecție a acestor mărci pe care trebuia să le prezinte în cursul procedurii de opoziție sunt enumerate precis și exhaustiv la norma 19 alineatul (2) litera (a) punctul (ii) din regulamentul de punere în aplicare. Domnul Rintisch era, așadar, prezumat să cunoască, chiar înainte de formularea opoziției sale, documentele precise pe care trebuia să le prezinte în susținerea ei. Prin urmare, camera de recurs trebuie, în aceste condiții, să își exercite puterea de apreciere în mod restrictiv și poate admite prezentarea tardivă a unor astfel de probe numai dacă circumstanțele care o încadrează pot justifica întârzierea persoanei care formulează calea de atac în administrarea probei care îi revine.

41 Or, pentru a-și motiva decizia, camera de recurs a subliniat în special că domnul Rintisch dispunea de proba reînnoirii mărcilor în cauză de la 15 ianuarie 2007 și că acesta nu a prezentat motivul pentru care a reținut acest document până în luna octombrie a anului 2007.

42 Din decizia în litigiu reiese, așadar, că circumstanțele care încadrează prezentarea tardivă a probelor privind existența, valabilitatea și domeniul protecției mărcilor în cauză nu pot justifica întârzierea recurentului în administrarea probei care îi revine.

43 Faptul că domnul Rintisch a prezentat, înainte de expirarea termenului stabilit de divizia de opoziție, extrase din registrul online al Deutsches Patent- und Markenamt care menționau reînnoirea mărcilor în cauză într-o altă limbă decât limba de procedură nu este de natură să repună în discuție această analiză întrucât din norma 19 alineatul (4) din regulamentul de punere în aplicare reiese că OAPI nu ia în considerare documente care nu sunt prezentate sau care nu sunt traduse în limba de procedură în acest termen.

44 În consecință, camera de recurs a refuzat în mod întemeiat să ia în considerare probele prezentate de domnul Rintisch după expirarea termenelor stabilite în acest scop de divizia de opoziție, fără a fi necesar ca aceasta să se pronunțe cu privire la eventuala pertinență a probelor menționate sau să stabilească dacă stadiul procedurii în care intervine prezentarea tardivă se opune respectivei luări în considerare.

45 Astfel, contrar celor susținute de domnul Rintisch, camera de recurs nu este obligată ca, la momentul exercitării puterii sale de apreciere în temeiul articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, să examineze cele trei criterii menționate la punctul 39 din prezenta hotărâre atunci când numai unul dintre aceste criterii este suficient pentru a dovedi că nu trebuie luate în considerare probele prezentate tardiv în cauză (a se vedea în acest sens Ordonanța din 4 martie 2010, Kaul/OAPI, C-193/09 P, punctul 38).

46 În aceste condiții, eroarea de drept identificată la punctul 34 din prezenta hotărâre, care afectează hotărârea atacată, nu are nicio consecință asupra examinării recursului, dat fiind că respingerea primului aspect al celui de al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, efectuată de Tribunal la punctul 47 din respectiva hotărâre este justificată de alte motive de drept decât cele reținute de Tribunal și nu poate conduce, așadar, la anularea hotărârii menționate.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe un abuz de putere al camerei de recurs

Argumentele părților

47 Domnul Rintisch susține că Tribunalul a subestimat faptul că respectiva cameră de recurs abuzase de puterile sale.

48 OAPI constată că niciun argument care să susțină al doilea motiv nu poate fi identificat în recurs.

Aprecierea Curții

49 În ceea ce privește al doilea motiv, trebuie arătat, pe de o parte, că recurentul se limitează la afirmații generale și nu identifică în niciun fel punctele din hotărârea atacată pe care le critică și, pe de altă parte, că nu menționează argumentele de drept pe care le invocă în susținerea acestui motiv.

50 Or, potrivit unei jurisprudențe constante, din articolul 256 TFUE, din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții precum și din articolul 112 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură al Curții în vigoare la data introducerii recursului, devenit articolul 168 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul de procedură al Curții, rezultă că un recurs trebuie să indice cu precizie elementele criticate din hotărârea a cărei anulare se solicită, precum și argumentele juridice care susțin în mod concret această cerere, sub sancțiunea inadmisibilității recursului sau a motivului în cauză (Hotărârea din 28 iunie 2005, Dansk Rørindustri și alții/Comisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P și C-213/02 P, Rec., p. I-5425, punctul 426, și Hotărârea din 22 decembrie 2008, British Aggregates/Comisia, C-487/06 P, Rep., p. I-10515, punctul 121).

51 Al doilea motiv prezentat de domnul Rintisch în susținerea recursului nu răspunde acestor cerințe și trebuie să fie, în consecință, respins ca inadmisibil.

52 Întrucât niciunul dintre motivele invocate de recurent în susținerea recursului formulat nu poate fi primit, acesta trebuie respins.

Cu privire la cheltuielile de judecată

53 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată. Conform articolului 138 alineatul (1) din același regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

54 Întrucât OAPI și Valfleuri au solicitat obligarea recurentului la plata cheltuielilor de judecată, iar acesta a căzut în pretenții, se impune obligarea sa la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Îl obligă pe domnul Bernhard Rintisch la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături